

Світлана БОРОДИЦА

...доба війни...

ЛИПЕНЬ 2025

2025

Наукова бібліотека ТНПУ ім. В. Гнатюка

Тисяча двісті двадцять четверта доба (1.07.2025)

1 липня минуло два роки з дня, коли ворожа ракета у центрі Краматорська обірвала життя **Вікторії Амеліної**. Після початку повномасштабної війни письменниця обрала свій фронт — правозахисний: у складі Truth Hounds документувала злочини росіян на звільнених територіях України, зокрема в Ізюмському районі. Саме там, восени 2022 року, їй вдалося знайти безцінну реліквію — закопаний у саду щоденник Володимира Вакуленка, закатованого окупантами («Я перетворююсь. Щоденник окупації. Вибрані вірші»). Життя Вікторії Амеліної — приклад гідності, сили й світла, яке продовжує горіти у словах і справах, що вона залишила. Світла пам'ять Вікторії Амеліній.

Дата публікування: 27.07.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=10061078217348814&set=gm.25253161397607994&id=vanity=3219301224753994>

Дата звернення: 20.08.2025

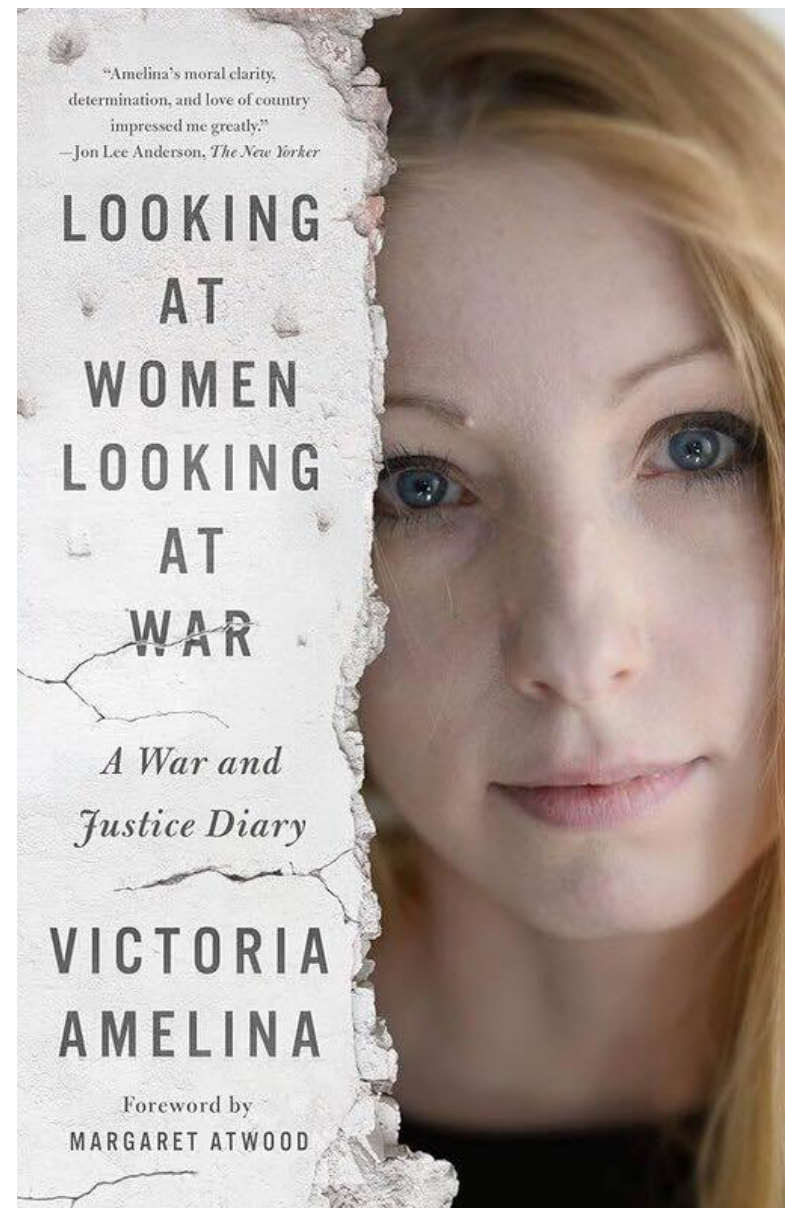

Фото з мережі

Тисяча двісті двадцять п'ята доба (2.07.2025)

Іванна Коберник про книгу Валерія Залужного «Моя війна»: «Мені сподобалось, навіть попри той недолік, про який, здається, вже багато написали — книжці бракує редактора. Чому сподобалось? ...Написано щиро і безпосередньо, навіть окремі пафосні моменти не дратують — віриш, що автор саме так і думає.

Чому було легко? Бо було відчуття, наче ми сидимо на дивані, і це довга вечірня розмова, де видатний оповідач-сучасник щось згадав, кудись перескочив, до чогось повернувся. Ти слухаєш уважно, бо йому болить. ...В нього є почуття гумору, він уміє і в іронію, і в сарказм. Він не називає більшість у...в, критикує чи цитує їх майже делікатно, але ти переважно розумієш про кого мова і виглядають вони саме так. ...Тому якщо сприймати книгу як спогади чи рефлексію, написану більше для себе — вона залишає тепле відчуття. Десь так я і уявляла цю людину, яка займала найстрашнішу посаду у світі у найстрашніший для нашої країни час, але могла дуже тепло усміхатись і одним поглядом давати нам сили і віру».

Дата публікування: 27.07.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=10061268727329763&set=gm.25253367114254089&id&orvanity=3219301224753994>

Дата звернення: 20.08.2025

Фото з мережі

Тисяча двісті двадцять шоста доба (3.07.2025)

Анатолій Матвійчук про право убивати: «Кожен раз, коли щось летить серед ночі - дзижчить, гуркоче і страшно вибухає, я чомусь думаю про тих, хто все це готував, програмував і запускав у простір "недрогнувшей рукой". ...Війна - це, перш за все, тотальна і жахлива дегуманізація, коли ті, хто навпроти, уже не люди - і ти отримуєш право вбивати першим...

Але, я впевнений, що народи, які скористалися цим правом і зруйнували чийсь дім - вони уже програли, бо вбили себе духовно і морально, навіть якщо виграли для себе зайве століття існування на цій планеті.

Справжнім переможцем війни врешті-решт стане той, хто зрозуміє справжню ціну єдиного загубленого життя. І усвідомить, що жоден клопот території, жодна матеріальна винагорода, жодні красиві і високі слова - вони не варті були того, щоб забрати у когось право жити! І коли нарешті люди почнуть усвідомлювати цінність чужого життя, вони таки зрозуміють, на що вони витратили своє! І це буде справжньою перемогою. Але не над кимось, а над собою! Людина - це зовсім не те, що вона про себе думає. Людина - це те, що відчуває її Душа»

Дата публікування: 27.07.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=10061313480658621&set=gm.25253415980915869&id&orvanity=3219301224753994>

Дата звернення: 20.08.2025

Фото з мережі

Тисяча двісті двадцять сьома доба (4.07.2025)

Римма Зюбіна про любов до рідних і підтримку один одного щодня: «Київ. Ніч. 4 липня. Шахеди за шахедими. ППО працює. Сон вже під питанням. Присіла на ліжко і думаю - а може з піжамами переодягтися, хоча би в спортивний костюм? І тут же сама собі відповідаю - «шобшо?» Мені би виспатися, бо я з поїзда сьогодні, і приїхала спеціально, аби провести завтра, тобто, сьогодні - «Переможці в житті». Це традиційна зустріч дітей, які в різні роки проходили лікування в Національному інституті раку. Я вже 15 раз веду такі зустрічі. Звісно, на волонтерських засадах. ...За ці роки на цих зустрічах познайомилося і подружилось багато дітей, адже їх лікування відбувалося в різні роки. Завдяки цим зустрічам, утворилося кілька родин, у яких народилися здорові дітки. ...А для мене надважливо, що завдяки цим 15 зустрічам я стала іншою. Вперше опинившись в палаті онкохворої дитини, я не знала, куди подіти свої очі і про що говорити з мамами. Я вперше почула, що вони не оцінюють свою дитину за оцінками в школі, чи за перемоги в спорті, і взагалі, що вони люблять не за щось, а вони люблять і ведуть до Перемоги свою дитину - бо це моя дитина! Любов до дитини не вимірюється терезами - ти мені - я тобі. Ти мені оцінки - я тобі подарунки. Ні! Не бали ЗНО важливі, а стійка ремісія і ще один рік життя твоєї дитини. І в гонитві за престижною школою, успішним оточенням для дитини, я тоді кардинально змінила свої погляди на виховання. Тоді ще я відчула, що ці діти дорослішають значно швидше, ніж інші. ...А уявіть, як зараз важко знаходити гроші на лікування, коли щодня сотні, тисячі зборів на вкрай важливі потреби. І коли у мене опускаються руки, коли я впадаю у зневіру - я згадую цих маленьких Переможців, які на війні не лише зі своєю хворобою... І ми, безперечно, доживемо до ранку, аби обійняти один одного і сказати: «Ти - справжній Переможець». Зробіть і ви це сьогодні вранці - обійміть дитину, коханих, рідних, бо переживши подібну ніч, всі ми - Переможці!»

Дата публікування: 27.07.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=10062695100520459&set=gm.25254871114103689&id=orvanity=3219301224753994>

Дата звернення: 20.08.2025

Фото з мережі

Тисяча двісті двадцять восьма доба (5.07.2025)

4 липня **Ігореві Римаруку** виповнилося б 67.
«Поет від Бога» у кожній поезії проголошував істину, гірку й часто болісну для кожного українця:
Вже не стачить старих підошов,
але й путь недалечка.
Ось, небоже, і ти підійшов
до свого Берестечка.

У городі — одні пирії,
понад городом — хмари.
Повтікали із бою свої,
а казали — татари...

При паркані — лише жалива,
при душі — порожнеча...
Може, ці сиворунні слова —
тільки шкура овеча?

Може, ікла іще не тупі,
не урвалась вервечка,
і лише бракувало тобі
для душі — Берестечка?

Дата публікування: 27.07.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=10062809690509000&set=gm.25254989510758516&id=orvanity=3219301224753994>

Дата звернення: 20.08.2025

Shutterstock

Фото з мережі

Тисяча двісті двадцять дев'ять доба (6.07.2025)

Яна Зінкевич про день народження батальйону «Госпітальєри»: 6 липня - «дата, коли ми згадуємо, з чого починали: шестеро людей, один рюкзак, дві машини, мінімум спорядження і максимум відваги. З того часу проведено десятки тисяч евакуацій, врятовано тисячі життів, втрачено багато друзів, але не втрачено мету.

...попереду ще один рубіж. Сьогодні найкращий день для підтримки нашої патронатної служби. Це структура, яка щодня піклується про наші родини загиблих, полонених, про наших поранених.

Під нашою опікою 34 родини загиблих та понад 270 наших поранених

Тому оголошую дружню банку до збору на патронатну службу для забезпечення соціального захисту і всебічної підтримки добровольців та їх сімей».

🎯Ціль: 500 000.00 ₴

🔗Посилання на збір

<https://send.monobank.ua/jar/7WK98RmX3t>

Дата публікування: 27.07.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=10063055423817760&set=gm.25255262890731178&id=3219301224753994>

Дата звернення: 20.08.2025

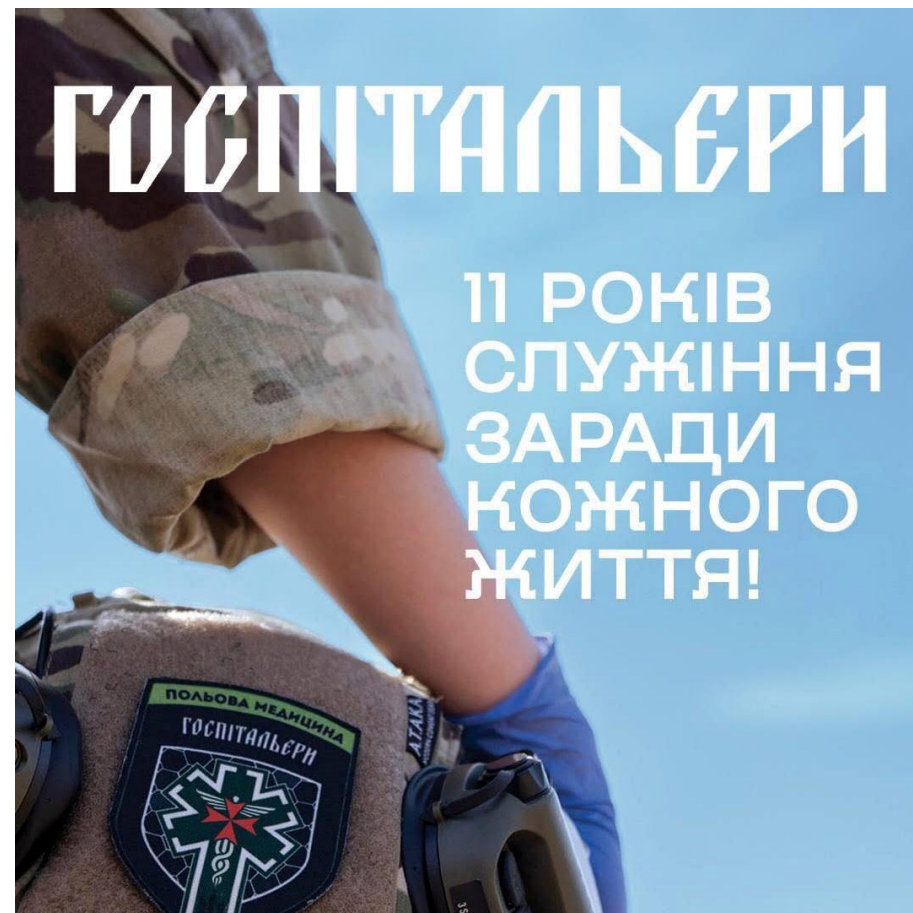

Фото з мережі

Тисяча двісті тридцятьа доба (7.07.2025)

30 червня на своїй сторінці в fb засмучений **Петро Порошенко** написав: «Бур'ян по пояс, скоро вовки заведуться. Очевидно, саме так, на думку львівської міської влади, слід вшановувати пам'ять Романа Шухевича. «Не так тії вороги...», — писав Шевченко.

Гранично ясно, для чого росіяни 1 січня 2024 року поцілили в музей Шухевича. Але неможливо збагнути, як так сталося, що керівництво Львова вже півтора року блокує мою ініціативу відновити будівлю і впорядкувати територію, а зарезервовані під це гроші з'їдає інфляція. Нічим іншим, крім як дріб'язковим і нищим політиканством я це пояснити не можу. Якби це фото можна було описати одним словом, то, крім як ганьба, сказати нічого. Звісно, моя пропозиція залишається в силі. Я готовий хоч завтра забезпечити фінансування робіт, аби тільки був дозвіл влади на їх проведення. І не за себе, а за них хотів би вибачитися перед нащадками Шухевича в день його народження».

Дата публікування: 28.07.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=10070747753048527&set=gm.25263398893250911&idortv=3219301224753994>

Дата звернення: 20.08.2025

Фото з мережі

Тисяча двісті тридцять перша доба (8.07.2025)

Дана Яровая 8 липня про день народження Валерія Залужного: «Людини, яка врятувала моїх батьків, коли вони виходили з Бучі.

Яка врятувала моїх дітей, коли вони виїжджали з-під Броварів.

Яка врятувала тисячі інших життів, про які ми, можливо, ніколи не дізнаємось.

Яка врятувала території.

Яка втримала Україну.

Яка не дала зламати нас.

Валерій Залужний.

Людина, яка не просто виконала наказ — а написала окремий розділ історії України.

Розділ про честь, розум, витримку.

Про холодну рішучість і гарячу любов до країни.

Я впевнена: він ще напише не один розділ у книзі, яка називатиметься «Новітня Історія незалежної України».

І, певно, всі ми запам'ятаємо Ваші слова: «Як би не було важко — але вже ніколи не буде соромно».

З Днем народження, Генерале.

Україна пам'ятає. І буде пам'ятати.

Назавжди».

Дата публікування: 29.07.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=10077025882420714&set=gm.25270041309253336&idortv=3219301224753994>

Дата звернення: 20.08.2025

© Світлана БОРОДЦА

Тисяча двісті тридцять друга доба (9.07.2025)

Тарас Кремень про п'ятирічне перебування на посаді Уповноваженого із захисту державної мови: «Це стало можливим завдяки Закону України "Про забезпечення функціонування української мови як державної", впровадження якого припало на час російсько-української війни. Цей історичний документ, до якого я був долучений як співавтор у статусі народного депутата України, став фундаментальним як у питаннях справжнього посилення інтересів держави, дійсного зміцнення національної ідентичності, рішучих консолідаційних процесів у суспільстві, активізації міжнародної співпраці, так і дієвим інструментом тотальної протидії численним злочинам рф як країни-агресора, котра продовжує посилювати загарбницьку русифікаторську політику в тимчасовій окупації, чинити геноцид проти українського народу, тероризувати країну та весь світ.

...Дякую всім, хто розмовляє українською, перейшов на спілкування нею та спонукає інших. Від кожного з нас залежить майбутнє наших дітей, доля держави, добробут, міць і сила об'єднаного довкола України цивілізованого світу. Захищаючи територіальну цілісність України, поважаючи статус української мови, зміцнюючи єдність незламної нації, досліджуючи історичні процеси в питаннях загроз і викликів державній мові, відтак – національним інтересам країни, міцна нація в самому центрі Європи захищається і продовжує робити великий внесок у розбудову України та всього світу. Українська - мова незламних. Українська - мова переможців! Слава ЗСУ! Слава Україні!»

Дата публікування: 29.07.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=10076064072516895&set=gm.25269043356019798&id=orvanity=3219301224753994>

Дата звернення: 20.08.2025

Фото з мережі

Тисяча двісті тридцять третя доба (10.07.2025)

Олег Ольжич прожив усього 36 років, але залишив слід на століття. Поет, археолог, учений, ідеолог українського національного руху. Людина виняткових здібностей, незламної волі та жертовної любові до України. Попри блискучу наукову кар'єру, він обрав боротьбу за Україну. У 1937 році Олег Ольжич став одним із керівників Організації Українських Націоналістів (ОУН). Він очолював Культурно-освітню референтуру, Револьюційний трибунал ОУН, Провід українських націоналістів на рідних землях (фактично — підпільний уряд). Був заступником, а потім і головою Проводу Українських Націоналістів.

Для нього націоналізм — це не гасла, а відповідальність.

Не слова — а щоденна дія.

Не комфорт — а жертва заради майбутнього:

Ні крихти не прагну я слави,

І честі, імені мого...

Нехай моя смерть буде — право

У справах народу мого.

У червні 1944 року Олега Ольжича заарештували гестапівці.

Його закатували під час допиту в концтаборі Заксенгаузен.

Завдяки таким українцям — ми є.

Завдяки таким — будемо.

Дата публікування: 29.07.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=10077025882420714&set=gm.25270041309253336&id=orvanity=3219301224753994>

Дата звернення: 20.08.2025

Фото з мережі

Тисяча двісті тридцять четверта доба (11.07.2025)

11 серпня 1972 року **Ігоря Калинця** було засуджено на шість років ув'язнення суворого режиму і три роки заслання. Покарання поет відбував у Пермських концтаборах разом з іншими шістдесятниками – Іваном Світличним, Василем Стусом, Миколою Горбалем тощо.

Валентина Григоренко на сторінках «України молодой» наголошує: «Ігор Калинець неодноразово відмовлявся свідчити проти дисидентів, зокрема проти своєї дружини Ірини Стасів-Калинець, яку засудили до такого ж терміну першою. ...Під час допиту в справі мисткині Ігор Калинець казав: «Я вважаю, що в нас має місце порушення національної політики, зокрема, я маю на увазі Україну. Деякі люди проводять шовіністичну політику на Україні саме в національному питанні».

...На сайті «Електронний архів Українського визвольного руху» можна знайти збірку документів зі справи Ірини Стасів-Калинець, серед яких є протоколи допиту Ігоря Калинця: <https://avr.org.ua/?idUpCat=1867>».

Дата публікування: 29.07.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=10078073272315975&set=gm.25271138855810248&idortv=3219301224753994>

Дата звернення: 20.08.2025

Ігор КАЛИНЕЦЬ

НЕВОЛЬНИЧА МУЗА

Фото з мережі

Тисяча двісті тридцять п'ята доба (12.07.2025)

Лідія Кавун нагадала про «не нове актуальне від Мар'яни Савки»:

Маєш ставати і йти на щоденну роботу -
Вмити тіло, зібрати постіль, зварити кави.
І робити роботу, робити роботу, доти,
Доки з россою на сонці не зникне лукавий.

Годувати родину, збирати на військо, місити тісто,
Пильнувати свій сад, аби в ньому росло і квітло.
Розкладати книжки, прибрати ранкове місто
І віднімати п'їтму і множити світло.

Множити світло - любити, світити, горіти,
Плести з любові сітку міцного захисту.
Вчитися жити. Як молоком зігрітим
Напувати чужу дитину, що прагне затишку.

Зводити стіни, хоч по одній цеглині -
Та безперервно, та попри біль і втому.
Множити світло, яке вже нині, вже нині
Світить у вікна твого майбутнього дому.

Дата публікування: 29.07.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=10078578775598758&set=gm.25271671209090346&idortv=3219301224753994>

Дата звернення: 20.08.2025

Фото з мережі

Тисяча двісті тридцять шоста доба (13.07.2025)

Сергій Тримбач роздумує про актуальність фрази «Стоїть сторозтерзаний Київ» Павла Тичини з вірша «І Белий, і Блок, і Єсенін, і Кляуєв...»: «Я просто стою біля вечірнього вікна, за ним мій стражденний Київ, який може от-от знову потрапити під атаку смертоносних ракет і шахедів від росії. Й відтак я повторюю за Тичиною «Росіє, Росіє, Росіє!» — і це заклинання: згинь, щезни навіки у просторі...

Та бачте, не щезла тоді, 1908-го, як накликав Андрей Белий. А знову й знову несе біду і лихо, а власне смерть саму для своїх сусідів. Та й для себе — воно так і станеться... Тоді, у 1919-му Тичина, опісля заклику до росії зникнути, продовжив вірш образом України, яка крокує в майбуття, воздвигнувши свого провідника, свого Мойсея:

Там скрізь уже: сонце! — співають: Месія! —
Тумани, долини, болотяна путь...
Воздвигне Вкраїна свого Мойсея, —
не може ж так бути!

Не може ж так бути, о, я чую, я знаю.
Під регіт і бурю, під грім од повстань,
од всіх своїх нервів у степ посилаю —
поете, устань!

Чорнозем підвівся і дивиться в вічі,
і кривить обличчя в кривавий свій сміх.
Поете, любити свій край не є злочин,
коли це для всіх!

Так склалося — від Шевченка поети в Україні були тим камертоном, за яким налаштовувалося звучання оркестру нації. Як сказав одного разу Василь Стефаник (поет, попри статус прозаїка), «або зробимо з вас народ, або упадемо» — третього не дано. Інакше кажучи, або виведемо вас в землю обітовану, або нас не буде — ні народу, ні поетів... І тому стоїть Київ — сторозтерзаний, в отсій вечоровій тривожності. І двісті розп'ятий поет. Боротьба за Україну, війна за Україну триває...».

Дата публікування: 29.07.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=10078698102253492&set=gm.25271797852411015&id=3219301224753994>

Дата звернення: 20.08.2025

Фото з мережі

Тисяча двісті тридцять сьома доба (14.07.2025)

Валерій Чалий із вірою в національно й соціально активних українців: «Знаєте, я вже багато чув остаточних вироків Україні, але є одне але — це пасіонарна частина Українського народу.

Так — стомлена у постійній боротьбі.

Так — виснажена у війні.

Так — дезорієнтована в умовах балансування країни на межі демократії та авторитаризму...

Але — не зломлена!

Все будуть вирішувати не конформісти, а «заряджені» люди: заряджені мотивацією, заряджені новими сенсами життя після участі у війні, заряджені підтримкою своїх сімей, які їх дочекалися...

Я вірю в Українську націю і Україну!

Тільки не в Україну - «какая разница» (така точно стане у підпорядкування московії).

Я вірю в Україну, яка нарешті постане з руїн війни: сильна, суб'єктна, національна Держава і країна вільних людей!»

Дата публікування: 31.07.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo?fbid=10087256728064296&set=gm.25280924438165023&id=3219301224753994>

Дата звернення: 20.08.2025

Фото з мережі

Тисяча двісті тридцять восьма доба (15.07.2025)

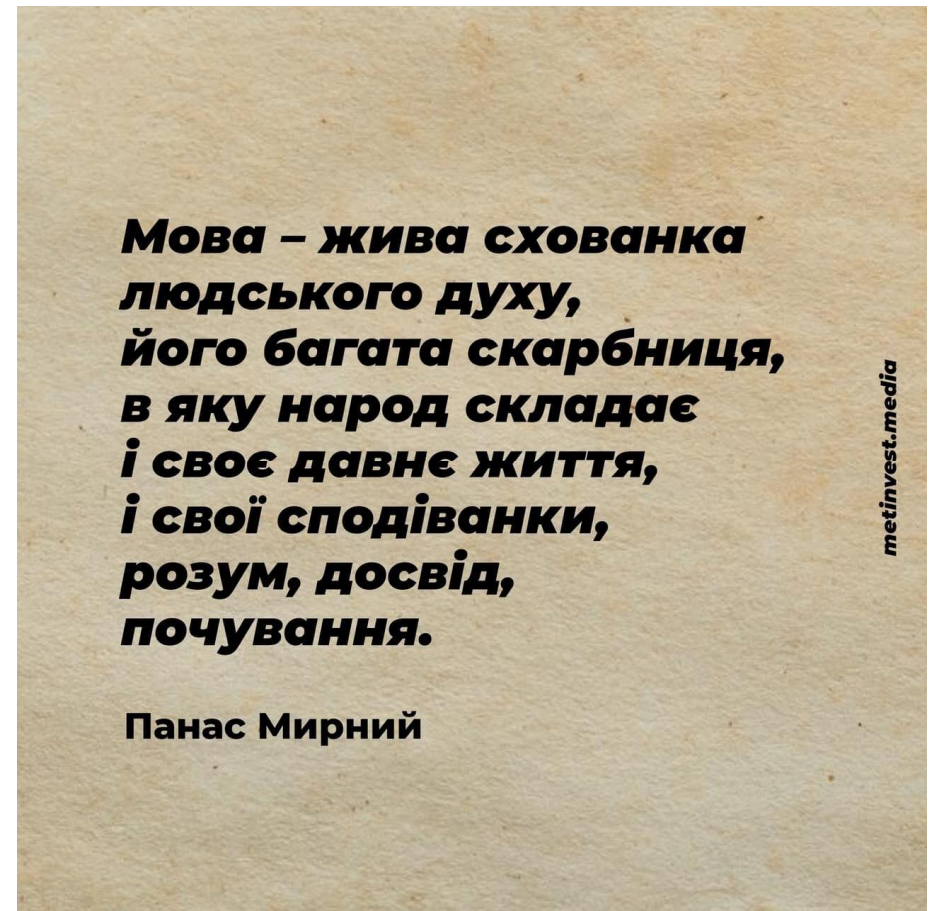
Наталія Шевченко про духовну силу нації: «Нас рятує щось більше, ніж ми є. Я маю на увазі невидимий простір. Хоч він невидимий, але не порожній. Там існує все, що було і буде. Є. Наповнена порожнеча: мріями і пам'яттю, планами і чуйкою, ідеями і станами, тишею... Мова теж народжується звідти. Тобто вона там живе: синтаксичними коливаннями ритмів, нечутною вухом, але серцем мелодією слів, музикою інтонацій – формує наш голос. Мова поєднує нас з непрявленим світом. Наша сила йде з джерел, які не можна дотикнути, але можна відчутти. Вибираючи мову, яка не суголосна землі, на якій ти живеш, яка не з'єднана з тою частотою неба, за яку ти відповідаєш, ти служиш нашій поразці. Якщо твоя земля, країна, мова зараз провадять ідеї, які вкрай потрібні людству – гідності, свободи, милосердя, то послуговуючись мовою ворога, ти укріплюєш його невидимий простір, через який зараз транслюються зовсім інші ідеї. І це не тільки про українську чи російську. Це і про те, як ми говоримо, про що і для чого». Lia Sheva

Дата публікування: 31.07.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo?fbid=10087295881393714&set=gm.25280969218160545&id=3219301224753994>

Дата звернення: 20.08.2025

**Мова – жива схованка
людського духу,
його багата скарбниця,
в яку народ складає
і своє давнє життя,
і свої сподіванки,
розум, досвід,
почування.**

Панас Мирний

Фото з мережі

Тисяча двісті тридцять дев'ята доба (16.07.2025)

Катерина Степанкова про День народження Ади Роговцевої:
«День закінчився. Святковий і робочий.

...За останні 11 днів це 5-та вистава. З 5-го липня до сьогодні були Житомир, Чернівці, Тернопіль, Львів з «Будьте як вдома», сьогодні у день народження «Щастя» в Києві.

На гастролях усіх спіткав вірус, Аду в першому ж місті. Всі чотири вистави мама виходила на повні зали хвора. Точніше, - залишаючи вірус у гримерці. Потім нічна дорога. І лікування в готелі. І знов те саме. У - без тижня - 88.

Ось чому всім нам, хто поруч із Адою, соромно вимовити «Я стомився», «Мені погано», «Я не маю сил». З того часу, як пішла з рідного театру, з 1995, у Ади не має відпусток. Вона не закінчує і не починає сезони, бо між останньою в поточному і першою в новому сезоні часто не минає і двох тижнів. 30 років без відпусток. Окремий робочий стаж!

Мама за всіх нас страшенно боїться, але я не знаю більш зібраної та чіткої людини під час смертельних небезпек. Перші бомбардування у чотири роки в Одесі у 41-му. Підвали, бомбосховища...

А зараз дивиться у вікна наші на Софіївські хрести - на нинішні нічні шоу. «Я в підвал не піду!».

Може без усього, окрім цигарок і книг.

Може без всіх. Аби знала, що рідні здорові.

Ніколи не нудьгує, не вміє.

А от тужить сильно. Мовчки. За багатьма. За тими, з ким півжиття. За тими, з ким з 14-го...

Всі ми прагнемо перемоги.

Я дуже хочу її - для мами!

Жовтневий. 16 липня 2025»

Дата публікування: 31.07.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo?fbid=10087389138051055&set=gm.25281074508150016&id=vanity=3219301224753994>

Дата звернення: 20.08.2025

Фото з мережі

Тисяча двісті сорокова доба (17.07.2025)

Іван Франко в поезії «Гримить!» активізує національний дух українців, закликаючи до боротьби за «щасливу зміну» і «красну весну»:

Гримить! Благодатна пора наступає,
Природу розкішна дрозь пронимає,
Жде спрагла земля плодотворної зливи,
І вітер над нею гуляє бурхливий,
І з заходу темная хмара летить —
Гримить!

Гримить! Тайна дрозь пронимає народи, —
Мабуть, благодатная хвиля надходить...
Мільйони чекають щасливої зміни,
Ті хмари — плідної будущини тіни,
Що людськість, мов красна весна, обновить...
Гримить!

1880

Художниця Світлана Бердник, Київ.

Дата публікування: 1.08.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo?fbid=23865111753185560&set=gm.25297315629859237&id=orvanity=3219301224753994>

Дата звернення: 20.08.2025

Фото з мережі

Тисяча двісті сорок перша доба (18.07.2025)

Юрій Ковалів про «високий рівень державницького й глобального мислення, чіткі тактичні й стратегічні проєкції генерала В. Залужного, яких бракує не тільки в Україні». Професор наголошує: «Таких мислителів сьогодні майже ніде немає. Будь-яка спроба кинути тінь на генерала чи спроба його дискредитації загрожує не лише Україні, а й всьому світові. Аналогічні невгнуті особистості з'являлися в нашій історії в минулому. Їх часто боялися за продуктивний, радикальний спосіб мислення, за вміння бачити реалії такими, якими вони є, за високу націоцентричну свідомість, за слово правди. Тому до них не дослухалися, на превеликий жаль. Це треба пам'ятати особливо під час московсько-української війни, адже на кін поставлено існування українців. Як треба захищати права нації продемонструвала Олена Пчілка (Олена Косач-Драгоманова (17 липня 1849 - 30 жовтня 1930) - аристократка, жінка великої сили волі й невгнутаго, пасіонарного характеру, здатна відстояти національну й людську гідність в найкритичніший момент, коли інші не зважувалися на мужній вчинок. Це вона, єдина серед учасників відкриття пам'ятника І. Котляревському в Полтаві (13 вересня 1903) виголосила своє слово українською мовою в оточенні наддніпрянських й галицьких письменників, шокованих чиновників й озброєних горців, зігнорувавши дискримінаційний "ганебний наказ" шовіністичної російської адміністрації.

...Олена Пчілка належала до героїчного покоління резистансних народників, які покладали свій талант і життя на благо народу, але бачила суть справи значно ширше і глибше, перспективніше, ніж її сучасники: ...«витворити з величезної етнічної маси українського народу українську націю» (І. Франко).

Дата публікування: 2.08.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo?fbid=23865250369838365&set=gm.25297462073177926&id=vanity=3219301224753994>

Дата звернення: 20.08.2025

Фото з мережі

Тисяча двісті сорок друга доба (19.07.2025)

Видавництво «Локальна історія» презентує нову книгу **«Тісні люде» Галини Пагутяк** — «роман-сповідь, роман-відчай, роман-прощання про тих, кому тісно не лише в оселях, а й у власних душах.

Петро Мудрак — старий греко-католицький священник — доживає останні дні на парафії в Урожі. Його вже не чекають у церкві. Не чують у селі. Попереду — переїзд, чи то вигнання після інквізиції, до доньки в Голдовичі. Але перед тим він мусить висповідатися. Сам собі. Згадати, як хоронив небіжчиків, самогубців, власних дітей і панщину. Як зрікався боротьби з упирами, але ворожив на Євангелії. Як шукав наречену зі спеціальною книжечкою, а одружився чи то з любови, чи то з жалю. І як найдужче йому боліла самотність. Це сповідь не святого й не мученика, а втомленого чоловіка, затиснутого між церковними канонами та людськими забобонами, між тілесною знемогою і духовною відповідальністю, між спокусами та соромом. Ця книжка народилася з архівних пошуків і бажання дати голос тим, кого давно вже не чути. Це й історія однієї галицької громади XIX століття, і водночас глибока притча про світ, у якому навіть віра не рятує від самотности».

Дата публікування: 2.08.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo?fbid=23872772002419535&set=gm.25305474795709987&id=3219301224753994>

Дата звернення: 20.08.2025

Фото з мережі

Тисяча двісті сорок третя доба (20.07.2025)

Ігор Римарук про українську ментальність. Вистоїмо!
Чорна чаша наповнена вщерть,
і воістину нас небагато, —
що ж сорочку, пошиту на смерть,
одягаєш на свято?

Перевідано друзів і рід...
сатаніють в кишені дукати —
ти виходиш у світ із воріт
воріженька свогого шукати,

щоби ніч пражникову оцю
з ним удвох протиняться шинками
й наостанок шматками свинцю
обміняти, немов крашанками...

Дата публікування: 4.08.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo?fbid=23883078358055566&set=gm.25316473187943481&idovanity=3219301224753994>

Дата звернення: 20.08.2025

Фото з мережі

Тисяча двісті сорок четверта доба (21.07.2025)

Ірен Роздобудько нагадує: 21 липня 1906 року народилась Олена Теліга. 21 липня 1907 року народився Олег Ольжич (Кандиба). Невтомні й незламні борці за Україну. «Перед нашою молоддю стоїть блискуче завдання – стати батьками майбутнього своєї нації. Хай же вона не зрікається цієї честі, виховуючи себе лише на сірих рядовиків! І хай кожний не підтинає собі добровільно крила – лише старається розгорнути їх якнайширіше! Хай пам'ятає: хто готує себе лише на те, щоб впрягтися до плуга, завжди матиме погоничів!» (Олена Теліга).

Дата публікування: 5.08.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo?fbid=23894012583628810&set=gm.25327984046792395&idovanity=3219301224753994>

Дата звернення: 20.08.2025

Фото Олександра Ратушняка

Тисяча двісті сорок п'ята доба (22.07.2025)

Леся Литвинова про важке долання безпросвітності на фронті (допомагаймо розганяти, бо часто самим їм впоратися складно!): «Найтемніша ніч - перед світанком. Така банальна фраза. Але нема за що триматись, окрім очікування цього світанку.

Їх було багато в моєму житті цих світанків після безнадійної ночі. Світанок над Грушею. Світанок над Бучею. Світанок над Бахмутом. Світанок над Сіверськом. Світанок.... Нагрібає зазвичай вночі. Коли окрім тебе і темряви, в якій ховаються демони, нікого і нічого немає. Коли ти не віриш в те, що цього разу сонце зійде над обрієм. Коли ти готовий лягти і сказати: все, це точно вже кінець, ніколи не буде в цьому житті світла.

А потім крізь цю темряву до тебе тягнеться запах дитини, або голос друга, якого вже немає на цьому світі, або що щесь, за що ти чіпляєшся з останніх сил і кажеш собі знов і знов: найтемніша ніч - перед світанком.

Сьогоднішня ніч знов була безсонною. Наповненою демонами і зневірою. З тих ночей, коли хочеться опустити руки і плисти за течією. Переїхати в теплу далеку країну і ростити дітей деś на березі моря, подалі від війни і безкінечної відповідальності розміром з Всесвіт. Вирвати з себе весь цей шмат життя, як зрізають старе дерево - під корінь. У сподіваннях, що з кореня підуть нові пагони.

Але світанок все одно настав. І для мене. І для моїх дітей. І для моєї подружки на Торецькому напрямку. І для мого друга з ППО. І для хлопця, з яким я не знайома в одному з шпиталів. А оскільки він настав - треба рухатись. Щосили відганяючи нічних демонів. Бо тут хазяєва ми, а не вони».

Дата публікування: 6.08.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=23902344146128987&set=gm.25336863805904419&id=3219301224753994>

Дата звернення: 20.08.2025

Фото з мережі

Тисяча двісті сорок шоста доба (23.07.2025)

Валерій Пузік відверто про пам'ять і мовчання під час смертоносної війни:

Пам'ять стоїть під вікном
горить свічкою
горить іменами
не промовленими словами
Вона дихає вітром
що ніс на собі запах
розбитих будинків
випалених садів
вицвілих вишитих рушників
Вона не кличе
не жаліється
нічого не говорить
Але очі в неї повні сліз
які не випали ще на землю
липневими дощами
І ти теж мовчиш
бо що скажеш цим порожнім вулицям
цим хрестам обабіч дороги
і прапорам
Пам'ять торкається
Пам'ять тримає за руку міцно
ніби боїться загубити людину
серед уламків часу
Вона веде туди
де звучали голоси:
скільки всього могло бути
як багато лишилось неназваним
як багато не відбулося сміху
не народилося дітей
не посадилося дерев
Ти слухаєш
Бо вмієш слухати лише
коли пізно
дуже пізно
Ти вчишся впізнавати дотики по тіні
голос - по ледь відчутному вітру

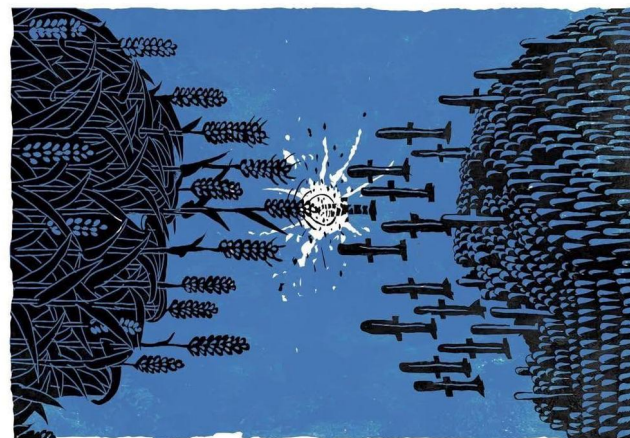
усмішку - по тому як ламається світло
на старій фотокартці
Пам'ять часом заходить у дім
кладе руки на стіл
з якого ти поспіхом збираєш тарілки
наче соромишся
що живеш далі
що можеш їсти
пити
сміятися
а вони - ні
Пам'ять не дорікає
лише дивиться довго
аж поки в тобі знову не проростає
щось беззахисне
що вміє плакати
навіть тоді коли ти тримаєшся каменем
Ти вкотре даєш їй сісти поруч
щоб просто мовчати
бо це мовчання голосніше за крик

Дата публікування: 21.08.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo?fbid=24029616610068406&set=gm.25471889039068561&id&orvanity=3219301224753994>

Дата звернення: 22.08.2025

Тисяча двісті сорок сьома доба (24.07.2025)

Ярина Цимбал про Максима Рильського: «Його не стало 24 липня 1964 року. Нам не вдалося видати його вірші, хоча цього року був ювілей від дня народження — 130 років. ...Зате записали розмову в харківській книгарні-кав'ярні «КнигоУкриття». Найдовша і найбільша моя розмова про Рильського, у якій я не просто переказую давні історії про батька-шляхтича і маму-селянку, богемну молодість, ефіроманію, як «його їли» за «упадництво й одчай» у наших 20-х, як важко було писати хороші вірші після року тюрми. Про все це я вже десь писала і згадувала. Тут я вперше розповідаю історію про нерозлучного друзяку Рильського, який виявився агентом. Пазли я склала сама завдяки документам з архіву СБУ, якими поділився Едуард Андрющенко. І була вражена. Десятиліття «друг» розробляв Рильського, а той так ніколи і не дізнався. А може, якраз дізнався...»

<https://t.me/nashi1920/693>

Дата публікування: 21.08.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=24029748510055216&set=gm.25472028492387949&id&orvanity=3219301224753994>

Дата звернення: 20.08.2025

Три неокласики, 1920-ті.
Зліва направо Максим Рильський, Микола Зеров, Павло
Филипович

Фото з мережі

Тисяча двісті сорок восьма доба (25.07.2025)

Оксана Рубаняк про непросте сприйняття воєнної дійсності: «Їду за кермом. Дивлюся на соняхи. Думаю. Оце так, вже 3-тє літо моє у війську. Думаю ще. Згадую, та ні - четверте. Четверте літо у війську. Сама собі не вірю. Починаю згадувати села, у які заїжджали у 2022. Всі вони вже в окупації.

Згадую людей, з якими починали у 2022. Більшість з них загинули.

Згадую настрої, які були у 2022. Тепер вони дуже відрізняються.

Згадую сили і насагу, з якою ми вирушали у 2022. Тепер її обмаль.

Заборонила собі згадувати. Четверте літо у війську. Продовжую їхати, тиснути на газ та робити від себе все можливе. По-іншому ніяк».

Дата публікування: 22.08.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=24033202566376477&set=gm.25475696772021121&id&orvanity=3219301224753994>

Дата звернення: 27.08.2025

Фото з мережі

Тисяча двісті сорок дев'ята доба (26.07.2025)

Устя Стефанчук з власною молитвою-мрією: «Візуалізація, яка зі мною вже понад 10 років, а останні три - основа усіх побажань, молитов і мантр: ...орки починають провалюватися під землею цілими полками, цілими кавалками землі, на якій вони стояли.

Мрію, живу, дихаю накладанням цієї картинки на каззаапів, уявляючи як вони усім своїм виродженням поріддям провалюються під землею, де б вони не перебували в цю мить - в окопі на випаленій українській землі, у прифронтовому місті, віддаючи наказ бомбити цивільні цілі, в хантимансійській деревні біля розійобаної ізьби, на псевдоінтелектуальній зустрічі десь в академічній тусі лівої канадської молоді, в прадах і гуччі із папіком в Куршавелі, молоді, старі, діти, які пропутінські і буцім то опозиційні, усі до одного - щоб просто почали усі провалюватися під землею і були нею поглинені безповоротно».

Дата публікування: 25.09.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=24301760152854049&set=gm.25761957550061707&id=vanity=3219301224753994>

Дата звернення: 6.10.2025

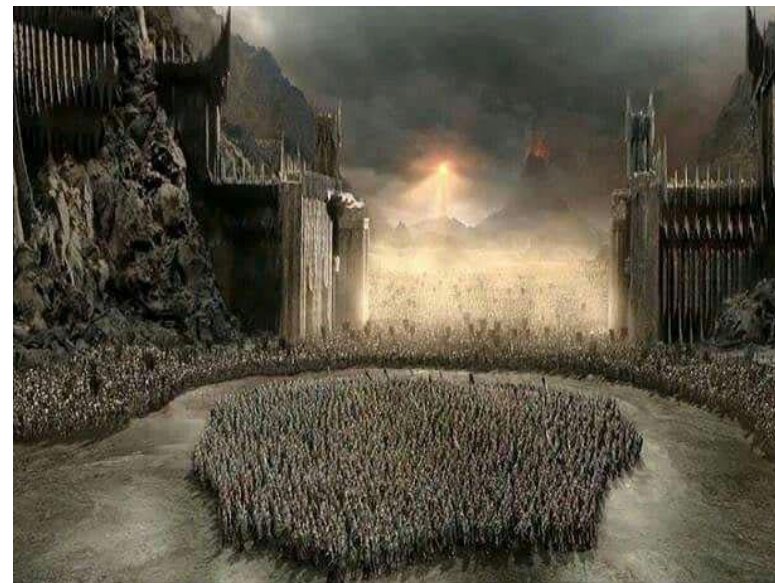

Фото з мережі

Тисяча двісті п'ятдесята доба (27.07.2025)

Ніна Шевченко про напис на стіні кафе у Харкові: «В декілька рядків вмістилось абсолютно все - як наше довоєнне життя в одну невеличку валізу.

Дата публікування: 8.10.2025

Джерело :

https://www.facebook.com/photo?fbid=24432980216398708&set=gm.25901402266117234&id_or_vanity=3219301224753994

Дата звернення: 9.10.2025

Автор вірша Віталій Лісовицький».

Тисяча двісті п'ятдесят перша доба (28.07.2025)

Світлана Ройз про біль, що в час війни став щоденним: «Я так не люблю цей стан обнуління — коли всередині порожньо. І водночас — на периферії відчуттів — вміщається крихта радості від того, що ти жива, і твої живі, що твій будинок цілий. І почуття незручності, провини за це полегшення і приховану радість.

Жити поруч із болем складно. Ти не можеш собі дозволити від нього відвернутись і не відчувати його. Він змішується з твоїм власним болем. Іноді здається що все єство ним просочене. ...Біль є. Його не можна уникати. І не можна вимагати від себе, щоб він скоріше пройшов». Живемо!

Дата публікування: 15.10.2025

Джерело :

https://www.facebook.com/photo?fbid=24498843503145712&set=gm.25970792569178203&id_or_vanity=3219301224753994

Дата звернення: 16.10.2025

Фото з мережі

Тисяча двісті п'ятдесят друга доба (29.07.2025)

Юлія Хорошилова про книгу «Мамцю, ну не плач» (Видавництво Старого Лева, 2024) Олени Черніньки про сина Михайла Лемберга, безвісти зниклого 20.05.2023 року (на сьогодні відомо, що він загинув, виконуючи своє останнє завдання): «Це книга, від якої не просто болить. Вона ріже душу навпіл, залишаючи в серці незагоєну рану. Це не просто історія.

Це крик матері, що обіймає словами свого сина, якого не може обійняти в реальності.

...Це історія мами і її Михайла — хлопця, що жив звичайне життя, мріяв, любив, сміявся.

...Історія про те, як усе змінилося. Як спогади стають єдиною формою присутності.

Про те, як листи, фото, жарти, звички перетворюються на святині.

...Це книга-одкровення!

Книга, яку читаєш по краплині — бо кожна сторінка, кожен абзац, кожне слово болить.

...Але попри невимовну тугу, ця книга — про любов ❤️ Безмежну, світлу, безумовну.

Про материнське тепло, яке огортає навіть крізь сторінки.

Про пам'ять, яка тримає.

Про силу, що виростає з ніжності.

«Лемберг. Мамцю, ну не плач» — це книга-подяка, книга-свідчення, книга-порятунку.

Для тих, хто вже пережив подібне.

Для тих, хто хоче зрозуміти.

Для всіх нас — аби не забувати».

Дата публікування: 19.10.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo?fbid=24535960506100678&set=gm.26009952561928870&id=3219301224753994>

Дата звернення: 20.10.2025

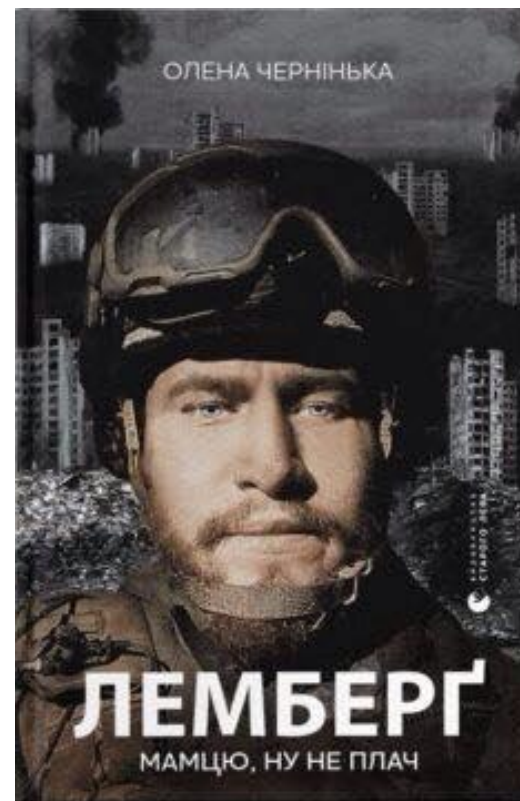

Фото з мережі

Тисяча двісті п'ятдесят третя доба (30.07.2025)

Спойлер **Галини Новосад** про роман Тамари Горіха Зерня «Шептуха» від «Видавництво Білка»: «Як і в попередніх романах письменниці, у «Шептусі» війна присутня не як події на передовій, але як енергія, як глибокий фон, що не дає забути, хто ми, за що стоїмо, і що мусимо втримати в собі. Тут війна як зовнішня, так і внутрішня. Героїня змагається зі своїм минулим, а разом з тим на її землю насувається справжня небезпека, яка потребує не страху, а дії. ...«Шептуха» - це книжка про втому й відновлення, про біль і зцілення, про голос, що проростає з глибини жіночої душі. Якщо вам знайомі відчуття самотності, розгубленості, надламу - не лякайтесь їх. Просто відкрийте цю книжку. Можливо, вона прошепоче вам саме ті слова, яких ви так довго чекали».

Дата публікування: 19.10.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo?fbid=24539689795727749&set=gm.26013932054864254&idorvanity=3219301224753994>

Дата звернення: 20.10.2025

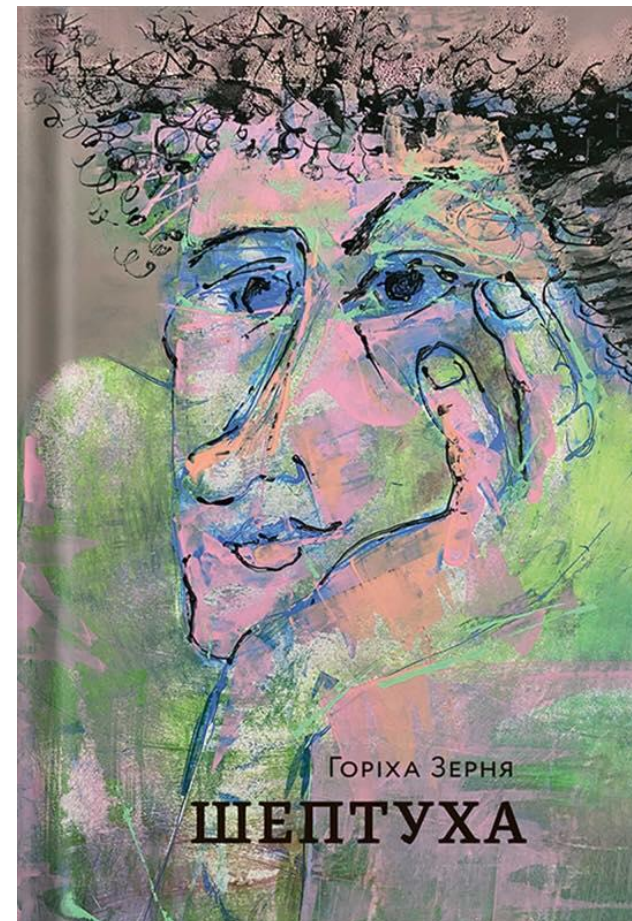

Фото з мережі

Тисяча двісті п'ятдесят четверта доба (31.07.2025)

Юлія Паєвська про масштабні обстріли рашистами українських міст: «Те, що я пережила в катівнях росіян, те що я спостерігаю під час хвиль шахедів і ракет на наші міста - не просто система злочинів, це сакралізоване зло - зло, що прийняло свою сутність і пишається собою. ...це є системний ритуал знищення людської гідності.

...Сьогодні кремль пішов ва-банк, відкинувши остаточно спроби відбілити свої дії в очах світової спільноти. Ворог запускає хвилі шахедів і пропагандистських атак - брудніші, хитріші, глибші. Вони намагаються вбити нас в наших домах і в наших душах - зсередини, щоб не треба було перемагати нас на полі бою. ...Вони мало бояться зброї, але їх найбільший кошмар - усвідомлення того, що ми зберігаємо і примножуємо далі рішучість залишитися вільними людьми.

Вони бояться того, що ми все запам'ятаємо і того, що навіть у катівні чи під обстрілом вільна людина не здається, вільні люди об'єднуються.

Не ми починали цю війну.

Безмежна скорбота за всіма загиблими на цій війні...

А Україна буде завжди, фіг ви, с..и, вгадали».

Дата публікування: 19.10.2025

Джерело :

<https://www.facebook.com/photo?fbid=24540818668948195&set=gm.26015168658073927&idortv=3219301224753994>

Дата звернення: 20.10.2025

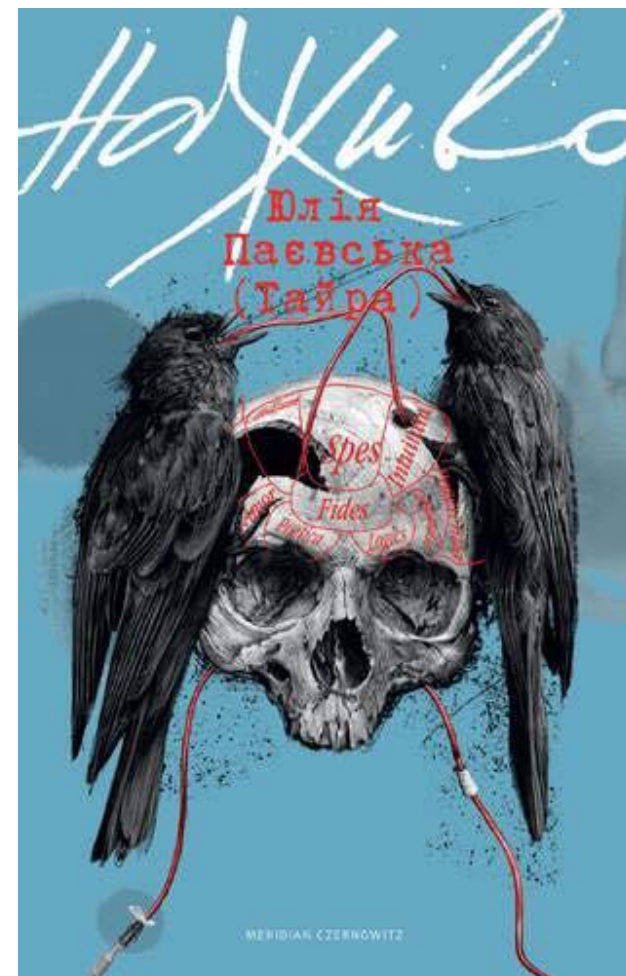

Фото з мережі